

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČSIE-84/22-E

Název	Střední průmyslová škola Chrudim
Sídlo	Čáslavská 973, Chrudim IV, 537 01 Chrudim
E-mail	sps@sps-chrudim.cz
IČ	15 052 591
Identifikátor	600 011 984
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. František Mihulka
Zřizovatel	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti	Čáslavská 973, Chrudim Čáslavská 328, Chrudim
Termín inspekční činnosti	17., 18. a 21. 3. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Střední průmyslová škola Chrudim (dále „škola“) vykonává činnost střední školy, školní jídelny, školní jídelny – výdejny a domova mládeže. Vzdělává žáky ve tříletých oborech

vzdělání 23-51-H/01 *Strojní mechanik*, 23-56-H/01 *Obráběč kovů*, 23-65-H/03 *Strojník silničních strojů*, 26-52-H/01 *Elektromechanik pro zařízení a přístroje* ukončovaných závěrečnou zkouškou a ve čtyřletých oborech 23-41-M/01 *Strojírenství*, 26-41-M/01 *Elektrotechnika*, 23-44-L/01 *Mechanik strojů a zařízení* ukončovaných maturitní zkouškou.

V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 394 žáků ve 23 třídách, z toho bylo evidováno 87 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Žákům ze vzdálenějších míst škola zajíšťuje ubytování v domově mládeže, který se nachází v areálu školy. Stravování žáků a zaměstnanců školy je zajistěno ve vlastní školní jídelně v budově školy a školní jídelně – výdejně v budově, kde je realizován odborný výcvík.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy využívá svoje dlouholeté zkušenosti ve funkci k systematickému řízení provozu školy, zejména ke zkvalitňování a modernizaci materiálních podmínek. V oblasti pedagogického řízení školy se zaměřuje především na řešení aktuálních potřeb účastníků vzdělávání. Systém řízení vychází z organizační struktury delegování pravomocí na zástupce ředitele teoretického vyučování a zástupce ředitele praktického vyučování, odpovídá potřebám školy a vytváří podmínky pro otevřenou komunikaci mezi všemi účastníky vzdělávání. Dlouhodobé záměry rozvoje školy vycházejí především z analýzy, která mapuje oblast celospolečenských a regionálních faktorů ovlivňujících odborné zaměření školy, reálných možností a podmínek školy, a určují žádané cíle ve všech významných oblastech. Ředitel školy se také dlouhodobě aktivně podílí na prohlubování spolupráce s mnoha sociálními partnery školy. Opakovaně se škola umístila na předních místech v anketě *Škola doporučená zaměstnavateli*. Otevřená komunikace mezi vedením školy, žáky a pedagogy a partnery je významným nástrojem systému řízení školy a podporuje příznivé klima přispívající k úspěšné realizaci výchovně vzdělávacího procesu ve škole. Prostřednictvím školního řádu a dalších interních směrnic má škola přehledně nastavena pravidla svého působení. Pozitivním zjištěním bylo, že v návaznosti na dlouhé období distanční výuky v uplynulém školním roce škola ve vybraných oborech sledovala naplnění výstupů školních vzdělávacích programů. Aktuální zjištění se stala východiskem pro práci učitelů se vzdělávacím obsahem, zejména v odborném výcviku.

Výuku aktuálně zabezpečuje stabilní, odborně kvalifikovaný pedagogický sbor. Nově příchozím učitelům jsou vytvářeny podmínky pro adaptaci stanovením uvádějících učitelů, pomoc poskytuje i vedení školy a ostatní vyučující. Pedagogický proces je kontrolován především prostřednictvím plánované hospitační činnosti zástupců ředitele školy a vedoucích předmětových komisí. Zpětné informace, které jsou poskytovány vyučujícím, částečně napomáhají podporovat kvalitu výuky. K dalšímu zefektivnění vzdělávacích strategií na úrovni školy přispěje zaměření hospitační činnosti na oblast využívání metod a forem práce, diferenciace výuky a využívání závěrů hodin k efektivní zpětné vazbě o dosažení vzdělávacího cíle. Následným krokem v této oblasti je plánování dalšího vzdělávání a využití možnosti sdílení nových poznatků, například využíváním vzájemných hospitací, a to i napříč obory a předměty.

Primární prevence a výchovné poradenství jsou zajišťovány dvěma pedagogickými pracovníky. Výchovná poradkyně eviduje informace a zprávy ze školských poradenských zařízení a vyučujícím zprostředkovává přístup k základním informacím o žácích s potřebou podpory. Realizace podpůrných opatření formou diferenciace úkolů žákům podle jejich individuálních schopností, nebyla ve sledované výuce zaznamenána. Příležitostí ke zlepšení je využití výsledků hospitační činnosti k systematické metodické podpoře učitelů při práci

se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Metodik prevence zastává tuto funkci krátce, zatím neabsolvoval specializační studium. Zpracoval *Minimální preventivní program* se stanovenými cíli a nabídkou aktivit. Vyhodnocování jednotlivých oblastí prevence (např. zhodnocení realizace plánu, analýza vyššího počtu neomluvených hodin a jejich souvislost s oblastí zaškolactví a jeho prevencí) je zatím méně systematické. V rámci podpory vztahů v třídách kolektivu škola pořádá adaptační kurzy pro žáky prvních ročníků. Dalšími aktivitami podporujícími třídní kolektivy jsou pravidelné vodácké a lyžařské kurzy. Významnou roli v této oblasti mají i tematicky zaměřené besedy a přednášky.

Vedení školy aktivně usiluje o zkvalitňování materiálních podmínek pro vzdělávání. Ve spolupráci se zřizovatelem a zapojením do projektů se daří zázemí školy i domova mládeže postupně modernizovat a doplňovat. Škola pro výuku disponuje dobře vybavenými učebnami a pracovišti praktického vyučování. Prostorové, materiální a technické podmínky školy i domova mládeže umožňují realizaci vzdělávacích programů a žáci zde naleznou také prostory pro odpočinek i přípravu na další výuku. Od minulé inspekční činnosti škola realizovala několik projektů pro zlepšení podmínek ke vzdělávání. Aktuálně využívá dotace z evropského programu *Erasmus+*, z projektu *Šablony II SPŠ Chrudim* na pořízení moderních technologií a technického vybavení z oblasti obrábění, které umožňují škole získat pro přípravu žáků podmínky odpovídající stávajícím požadavkům ze strany zaměstnavatelů. K zajištění vzdělávání škola využila také projekty zaměřené na podporu polytechnického vzdělávání, finance z provozování doplňkové činnosti a dotace Pardubického kraje na prospěchová stipendia u vybraných oborů vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Zhlédnuté vyučovací hodiny se většinou vyznačovaly promyšlenou strukturou, avšak spíše z pohledu obsahu, méně vzhledem k použitým metodám výuky. Probíhaly v atmosféře, která obvykle vytvářela příznivé podmínky pro vzdělávání. V mnoha hodinách převažovala frontální výuka, s dominantním postavením učitele, který předával vesměs hotové poznatky. Využívané metody a formy práce zahrnovaly jen zřídka zpestřující prvky s cílem aktivizace žáků. Pouze v menším počtu hodin nebyli žáci pouhými pasivními příjemci informací a vyučující je dokázali řízeným dialogem aktivně zapojit do vzdělávacího procesu. Dobře se to dařilo například v hodinách, v nichž učitelé propojovali vyučované téma se zkušenostmi z praktického vyučování, žáci sami uváděli své zkušenosti z praxe a kladli otázky k probíranému tématu.

Menší důraz byl kladen na podporu motivace žáků, a to počínaje např. vymezením cíle vyučovací hodiny. Jen v malé míře byly využity skupinové a kooperativní činnosti žáků, častěji vyučující zařazovali samostatnou práci žáků a práci ve dvojicích. Výraznější práce s informacemi nebo dalšími zdroji informací nebyla zaznamenána, komunikační kompetence nebyly v části hodin příliš rozvíjeny. Pro zvýšení názornosti se učitelé někdy opírali o trojrozměrné pomůcky, promítané obrázky, videa a texty, které obvykle doplňovali komentáři a poznámkami na tabuli. Výuka odborných předmětů byla vedena bez zásadních odborných nedostatků. Efektivitu vzdělávání zvyšovali vyučující v některých hodinách využíváním pracovních listů k rozvoji čtenářské gramotnosti, charakteristice textu, procvičení a upevnění učiva. Při práci s texty a jejich interpretaci byli žáci aktivnější. Vyučující anglického jazyka převážně vedli hodiny ve vyučovaném jazyce, v průběhu výuky cizího jazyka bylo také ale zaznamenáno i nadužívání češtiny, které nepřispívalo k rozvoji jazykových dovedností. V hodinách tělesné výchovy, které byly dobře strukturovány, se dařilo podporovat zvyšování pohybových dovedností žáků. Při vlastní realizaci hodiny byla

žákům poskytnuta dostatečná podpora, takže se všichni zapojili do pohybových aktivit podle individuálních schopností.

V průběhu sledovaných hodin vyučující v malé míře využívali možnosti diferencovat úkoly podle individuálních potřeb žáků. Zpětnou vazbu o pochopení učiva žáky získávali občas učitelé v průběhu výkladu. Jen ojediněle využívali možnosti získat ji v závěru hodiny. Sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků bylo zaznamenáno výjimečně. Dílčím nedostatkem byly chybějící nebo velmi stručné závěry hodin, většinou nedocházelo k ověřování naplnění stanovených cílů vzdělávání, zpětná vazba od žáků převážně nebyla požadována. Hodnocení nejen ze strany učitelů, ale i žáků by přispělo k rozvoji schopnosti hodnocení a sebehodnocení žáků a učitelům by pomohlo při následném plánování výuky.

Odborný výcvík byl dobře organizačně zajištěn. Žákovské činnosti byly jasně vymezené, žáci spolupracovali a od pedagogů průběžně získávali zpětné informace o kvalitě své práce. Vhodné byly instruktážní ukázky některých pracovních činností, aktivní individuální přístup učitelů k žákům, motivace žáků k dodržování technologických postupů, k samostatnosti a k pečlivosti. V průběhu sledované výuky bylo zaznamenáno efektivní využívání času a obvykle aktivní přístup žáků k plnění zadaných úkolů. Učitelé sledovali a hodnotili výkon, produktivitu a kvalitu práce. Výuka byla vedena bez zásadních odborných nedostatků. Bylo dbáno na upevňování zásad bezpečné práce a ochrany zdraví. V průběhu praktického vyučování byla mezi účastníky vzdělávání zřejmá tvůrčí pracovní atmosféra. Praktické vyučování bylo prováděno s potřebným vybavením nejen na cvičných, ale také na produktivních činnostech.

Činnost domova mládeže je organizována zejména napříč výchovnými skupinami a je relativně velmi bohatá. Pro ubytované je vytvářeno pozitivní přátelské klima nahrazující rodinné prostředí, zajištěna je podpora k učení, k efektivnímu využívání volného času a podpora zdravého životního stylu. Vychovatelé spolupracují s ostatními pedagogy školy, zajímají se o problémy ubytovaných žáků a řeší je.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola sleduje a hodnotí průběžné i celkové výsledky žáků, zaměření je spíše statistického charakteru. Pečlivě eviduje výsledky vzdělávání žáků, což podporuje její systematickou práci s realizací např. doplnění klasifikace žáků v případě chybějících podkladů pro hodnocení.

Ročníkové výsledky žáků jsou očekávané. V oborech vzdělání zakončených maturitní zkouškou byla míra neprospívajících žáků ve školním roce 2020/2021 necelých osm procent, většina z nich v oboru vzdělání *Strojírenství*. V oborech vzdělání zakončených závěrečnou zkouškou bylo neúspěšných žáků přibližně 15 %, vzhledem k počtu žáků měli nejhorší výsledky žáci oboru vzdělání *Strojník silničních strojů* (přibližně třetina z nich). Nicméně úspěšnost žáků u maturitních nebo závěrečných zkoušek je vysoká, pouze jednotky žáků neuspěly ani v opravném podzimním termínu. Pozitivním zjištěním je např. téměř 20 % žáků oborů vzdělání s výučním listem, kteří zvládli závěrečné zkoušky s vyznamenáním.

Celková absence žáků ve školním roce 2020/2021 nebyla vysoká. Negativním zjištěním ale byla v uvedeném období vysoká neomluvená absence, na níž se podílelo téměř 20 % žáků. Hlubší rozbory důvodů tohoto stavu včetně vlivu absencí na vzdělávací pokroky žáků škola neprováděla, příležitostí je analýza s využitím zpětné vazby např. formou dotazníkového šetření a zaměření preventivních programů na oblast záškoláctví a jeho předcházení.

Podpora nadaných žáků v rámci soutěží nebo projektů byla ve školním roce významně omezena podmínkami danými COVID -19. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že někteří žáci v období distanční výuky svoje praktické dovednosti rozvíjeli a upevňovali v rámci dobrovolných aktivit. Jednalo se např. o individuální konzultace za dohledu pedagogů ve školních dílnách, případně o pracovní brigády mimo školu, někdy i ve firmách a podnicích, kde žáci absolvují při běžném režimu praktickou výuku. Škola se intenzivně věnuje propagaci školy v rámci účasti v tematicky zaměřených projektech, dnech otevřených dveří i prostřednictvím časopisu žáků a učitelů školy *Vrták*. Přínosná je spolupráce s mnoha sociálními partnery školy pro realizaci odborného výcviku a odborné praxe žáků s možností profesního uplatnění žáků po ukončení vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- Zkvalitnění materiálních podmínek pro vzdělávání ve střední škole i v domově mládeže.

Silné stránky

- Aktivní přístup vedení školy při zkvalitňování materiálně technických podmínek,
- funkční systém spolupráce školy se sociálními partnery přispívající k dalšímu profesnímu uplatnění žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečné využívání metod a forem výuky pro aktivizaci žáků,
- neúčelné využívání závěrů vyučovacích hodin k efektivní zpětné vazbě o dosažení vzdělávacího cíle,
- málo využívaná diferenciace úkolů podle individuálních potřeb žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit kontrolní systém v oblasti kvality vzdělávání,
- zaměřit hospitační činnost na zařazování aktivizačních metod a forem činností žáků, diferenciaci a individualizaci výuky a využívání závěru hodin k získávání zpětné vazby a vyhodnocování stanoveného cíle,
- zaměřit další vzdělávání pedagogů na didakticko-metodické aspekty výuky (využití aktivizujících metod a diferenciace a individualizace výuky podle potřeb jednotlivých žáků, efektivní zpětné vazby o naplnění vzdělávacích cílů),
- doplnit specializační studium metodika prevence pro zefektivnění primární prevence v podmírkách školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejně lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 11. 3. 2022
2. *Dlouhodobý plán rozvoje školy* (ze dne 2. 1. 2017)
3. *Školní řád SPŠ Chrudim* včetně dodatku ze dne 8. 4. 2021
4. Školní vzdělávací programy oborů vzdělání platné ve školním roce 2021/2022
5. Dokumenty k plánování a realizaci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2021/2022 (výběr)
6. Dokumentace ke kontrolní a hospitační činnosti ve školním 2021/2022 (výběr)
7. Rozvrhy hodin pro školní rok 2021/2022
8. Školní matrika – aktuální stav
9. Třídní knihy pro školní roky 2021/2022 (výběr)
10. Deníky odborného výcviku pro školní rok 2021/2022 (výběr)
11. Personální dokumentace k odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků (výběr)
12. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech
13. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2021/2022
14. Záznamy z jednání předmětových komisí ve školním roce 2021/2022
15. Dokumentace výchovného poradenství a preventivních programů pro školní rok 2021/2022
16. Dokumentace k ukončování vzdělávání žáků ve školním roce 2020/2021
17. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
18. Deníky výchovných skupin v domově mládeže vedené ve školním roce 2021/2022
19. *Školní vzdělávací program Domova mládeže* platný ve školním roce 2021/2022
20. *Vnitřní řád domova mládeže* platný ve školním roce 2021/2022
21. Inspekční zpráva čj. ČSIE-939/15-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9),

nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Holánská, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Holánská v. r.

Ing. Jan Černý, školní inspektor

Ing. Jan Černý v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

Mgr. Hana Řebíčková, školní inspektorka

Mgr. Hana Řebíčková v. r.

Mgr. Martin Valášek, školní inspektor

Mgr. Martin Valášek v. r.

Ing. Renata Řezáčová, odbornice
na elektrotechniku

Ing. Renata Řezáčová v. r.

V Pardubicích 12. 4. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. František Mihulka, ředitel školy

Ing. František Mihulka v. r.

V Chrudimi 22. 4. 2022